

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum III. Recolentes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

aut consuetudo obtineat, ut quidpiam nomine dotis, aut sustentationis accipiat, sicuti in monasterijs Monialium fit.

2. Notandum secundò. Religiosus peculium habere non potest, nisi quoad administrationem, & usum à Superioris libera voluntate dependentem, qui eidem auferre, & concessum usum arbitrato suo revocare possit. Ita *hic & inc. 8. hoc tit. explicavi l. 4. t. 5. c. 7. n. 12.*

3. Notandum tertio. Priores Conventuales, qui per electionem Capituli constituuntur, sunt veri Prælati, & dignitatem habent, sicuti Abbates *c. 1. de præb. quomobrem amoveri non possunt c. nullam q. causa 18. q. 2. nisi ob dilapidationem bonorum, incontinentiam, vel aliam causam Canonice, uti docui in c. 4. §. de adu-terijs, de judicijs, & habetur infra in c. 6. §. quòd si hoc tit.* Alij autem sunt Priores claustrales, de quibus in *c. cit. 8. qui obedientiarj sunt, ad nutum Abbatis amovibiles, cum impossibile sit, ut aliquis in monasterio Monachus sit, cui Abbas, & Conventus commiserit officium, aut administrationem, & non sit obedientiarj, atque amovibilis à Præfato *c. 8. §. nec alij & cit. c. nullam, & notat Gloss. hic verbo perpetuo.**

Notandum quartò. Monachi soli habitare non debent in parochijs, ut *hic & in c. ult. de capellis Mon.*

CAPITULUM III.

Recolentes.

PARAPHRASIS.

Monet Alexander III. Cistercienses 1. ut regulam seruent secundum primam institutionem. 2. Præcipit, ut domus Religiosa Cisterciensibus aggregata eorum mores seruet.

SUMMARIUM.

x. De Cisterciensium instituto.

2. Paupertas plurimum confert ad perfectionem consequendam.

3. Abusus privilegiorum tollit ea.

NOTandum primum. Ordo Cisterciensis, licet regulam S. Benedicti tenent, majorem tamen paupertatem, & austeritatem adiecit anno Christi 1098. sub Roberto primo Abbate monasterij in Sylva Cistercium constructi: postea S. Bernardus cum annum Christi 1113. Claravallense monasterium, & alia plurima ejus Ordinis fundavit, ut tum ob hanc causam, tum ob certam ejus sanctitatem Cisterciensium communis ejus habitus sit. Legi potest *Suarez t. 4. de Relig. l. 2. de varijs, c. 3. n. 3.*

Notandum secundum, Cisterciensium Monachi olim non poterant possidere beneficia altarium, aut parochias, nec decimas, molendina, villas, neque habere ruitos, aut jurisdictiones in subditos, neque sepulturas externorum in Ecclesiis accipere; quare ob hanc paupertatis professionem, aliasque regulæ austeritates, Ordo Cisterciensis inter omnes alios, qui S. Benedicti regulam profitentur, arctissimus censetur, secundum Gloss. in *c. non est 7. de reg. At verbò progrediente tempore Romani Pontifices permiserant, ut Cistercienses ea, que supra dixi, videlicet molendina, villas, Vici, Ecclesias &c. possidere possent, uti videtur est apud *Rodriguez t. 3. reg. q. 77. n. 4.**

Notandum tertium. Paupertas est mater, & auctrix Religiosi instituti, & plurimum confert ad perfectionem consequendam; hæc enim in charitate consistit, paupertas autem charitatem conservat, at verò cupiditas rerum terrenarum extinguit; quamobrem *Greg. XIII. in extrav. Ascendite* ait, paupertatem esse Religionis mortuum, & propugnaculum, & *S. Thomas 2. 2. q. 189. a. 3.* primum Religionis fundamentum esse esse paupertatem voluntariam, consequenter inter causas, ob quas Religio à primo fervore deficere solet, principem locum tenet paupertatis relaxatio; sicut *S. Bonaventura* & alij testantur apud *Antonium Perez* Reg.

Reg. S. Benedic̃ti c. 58. n. 39. Sanchez tom. 2. l. 6. mor. c. 18. n. 7. & videri potest Tribemius de Viris illust. c. 8. per paupertatis enim studium Religiosi à rebus terrenis abstracti, Deo se committunt specialius, atque ejus providentiã reguntur, atque augentur.

Notandum quartum, Si quibus ob specialem rationem, in ipsis perspectam, specialia privilegia concessa sint, ij verò ab ea ratione, aut vitæ instituto recedant, privilegia data amittere debent, atque communi cum alijs jure censerentur; nam tunc cessat finis, & causa concessionis: atque iste est quidam abusus privilegiorum, prout docui l. 1. tr. 4. c. 22. n. 24. ex quo fundamento jureconsulti dicunt, quòd studiosi in Academia, si non studeant, nec conventus frequentent, studiorum privilegij non gaudeant.

Notandum quintum, Non tantum singuli Religiosi, sed etiam tota Religioꝝ communitas transferre se potest ad Ordinem strictiorem, ejus habitum, & regulam assumendo, & ita ampliatur c. licet 18. de reg. & docet Abbas hic num. 2. Sanchez 2. Mor. l. 6. c. 7. n. 7.

CAPITULUM IV.

Super.

PARAPHRASIS.

Aliquis Canonicus regularis, qui in morte proprium contra regulam retinuisse inventus fuit, rursus à Priore monitus fuerit, ut resignaret, inter alios fratres sepulturam accepit: de hac re interrogatus Clemens III. respondit, quòd Canonicus iste non tantum Christianam sepulturam privari debuisset, sed etiam modo, si sine magno scandalo fieri potest, ab ipsa Ecclesia proijci; id verò si in posterum contingat, in similibus casibus agendum.

SUMMARIUM.

1. Regularis proprium habens in morte non debet in loco sacro sepeliri.

2. Quando exhumandis non sint male sepulti in loco sacro?
3. Rescripta Principum an ad similes casus se extendant?

Notandum primum. Si regularis proprium habere in morte repertus sit, non debet in loco sacro sepeliri, imò si sepultus est, exhumandus & abijciendus est. Adverte, quod dixi, si repertus sit; necessarium enim est, ut de facto, seu crimine cognoscatur, ideòque non tantum materialiter pecuniam illum habuisse penes se, sed quòd ut propriam tenuerit, atque ita, ut factum hoc nulla probabilitate à Religioꝝ paupertatis violatione excusari queat. Ita Barbosa hic.

Notandum secundum. Si corpus contra sacros Canones scienter, aut ignoranter loco sacro sepultum sit v. g. hæretici notorij, usurarij, Religiosi proprietarij, & sine gravi scandalo exhumari, sive ossa ejus extrahi, & abijci non possint, relinqui debent. Ita notant Innoc. And. & Abbas hic.

Notandum tertium. Si Princeps super aliquo casu consultus rescribat, ad eundem modum in similibus postea casibus procedi potest, & debet, ut hic dicitur, & in Legge ff. de const. princip. dummodo talis princeps sit, qui solus absque proceribus, seu paribus regni, legem communem condere possit.

CAPITULUM V.

Quod Deo

PARAPHRASIS.

Plebanus S. Gabini officium suum resignans, coram Canonicis Regularibus promissionem fecit, de suscipienda Religione; sed Parochiani ejus, considerantes eum laudabiliter præfuisse, ab Episcopo Florent. impetrarunt, ut ibidem curam parochiæ retineret; sed & Apostolicæ Sedis legatus petitioni eorum annuit, atque ipsemet quoque monasterij ejus Prælati manendi licentiam dedit; quam obrem

Kkk

obrem